DE OOSTPOST.

LETTERKUNDIG, WETENSCHAPPELIJK EN COMMERCIEEL NIEUWS- EN ADVERTENTIEBLAD.

PRIJS VAN INTEEKENING.
Voor den geheelen jaargang voor Soerabaya f 15.—
Idem franco per post. „ 17.—
Voor den eersten halven jaargang voor „ „ 7.50
Idem franco per post. „ 9.—
De OOSTPOST verschijnt elken *Maandag* en *Donderdag*.

MAANDAG 14 SEPTEMBER.

PRIJS DER ADVERTENTIEN.
De prijs der ADVERTENTIEN is f 2.— voor elke TIEN WOORDEN: behalve het segel.
Advertentien met groote letter betalen dubbeld.
Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.

No. 74. VERANTWOORDELIJKE UITGEVERS E. FUHRI & CO, TE SOERABAYA. 1857.

Bij deze courant behoort een bijvoegsel.

OFFICIEEL GEDEELTE.

JAVASCHE COURANT
Van den 9den *September* 1857, N°. 72.

Civiel Departement.

ONTSLAGEN:

Eervol, uit 's lands dienst, met behoud van regt op pensioen, de gewezen opziener bij het koffij-établissement te Magelang C. L. Neijndorff.

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, de tweede kommies ter algemeene sekretarie A. Holle.

BENOEMD:

Tot lid in den raad van justitie te Batavia, het lid in den raad van justitie te Samarang jhr. mr. C. J. van Beresteijn.

WERKZAAM GESTELD:

Als buitengewoon derde kommies bij de algemeene rekenkamer, de klerk op het bureau van den resident van Rembang C. B. D. Ohrlij.

GOEDGEKEURD:

Dat door den Assistent-Resident en Magistraat, wd. Gouverneur van Celebes en Onderhoorigheden.

IS ONTSLAGEN:

Eervol, wegens vertrek, als lid der subkommissie van onderwijs te Makasser voor de zaken te Maros, de eerste luitenant militaire kommandant aldaar P. A. van Goor, onder dankbetuiging voor de door hem als zoodanig bewezene diensten.

IS BENOEMD:

Tot lid der subkommissie van onderwijs te Makasser voor de zaken te Maros, de officier van gezondheid der tweede klasse P. A. Bol.

VERLEEND:

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den kontroleur der tweede klasse bij de landelijke inkomsten en kultures in de afdeeling Bandong (Preanger Regentschappen) G. van de Poll.

Militair Departement

ONTSLAGEN:

Op zijn verzoek, eervol, uit Z. M. militaire dienst, de eerste luitenant der genie en sappeurs G. van Davelaar Cnopius.

BENOEMD:

Tot tweeden kommies ten burele van den chef over de geneeskundige dienst (militair ambtenaar der tweede klasse), de klerk bij het marine-departement H. J. van Spanje.

GEPLAATST:

Bij het garnizoen te Meester-Cornelis, de officier van gezondheid der derde klasse S. Hartog, thans ter beschikking te Batavia.

Bij de civiele en militaire geneeskundige dienst te Patjitan, de officier van gezondheid der derde klasse A. G. Wildeman, thans ter beschikking te Batavia.

Bij de civiele en militaire geneeskundige dienst te Batchian (Ternate), de officier van gezondheid der derde klasse W. A. P. F. L. Zijnen Wartel, thans ter beschikking te Batavia.

OVERGEPLAATST:

Bij het garnizoen-bataillon te Palembang, de majoor J. E Hagen, van het 5de bataillon infanterie.

(*Voor de Armen.*) Aan de leden der Protestantsche gemeente alhier wordt bekend gemaakt, dat de gewone driemaandelijksche huiscollecte, ten voordeele van de armen, gehouden zal worden als volgt:

Op Dingsdag den 22sten September 1857.

Door den heer SCHAAP.

Chineesche kamp benoorden de groote of handelstraat, Officiers-kampement, Kaliemaas (Oosterkade), Pegirian en nieuwe Marine Etablissement.

Door den heer MCLENNAN.

De Kaliemaas (Westerkade) met de dwarstraten, Kebalen, de Werfstraat tot aan de boeijen en de 1e, 2e en 3e Kaliesossoks.

Op Woensdag den 23sten September 1857.

Door den heer VRIESENDORP.

Chineesche kamp bezuiden de groote of handelstraat, Kavallerie-kampement, Semoot, Oendaän en Penelee.

Op Vrijdag den 25sten September 1857.

Door den heer SCHEEPE.

Krambangankade met de dwarstraten, Komedie-plein, Officiers-pavillioen, Heerenstraat en Boomstraten.

Op Zaturdag den 26sten September 1857.

Door den heer DE HAAN.

Van af de Passeerbaan de Simpangsche weg, de Simpangsche laan tot aan het Hospitaal, terug langs de rivier en het Kruidmagazijn.

Door den heer DOYER.

De weg van Kepoetran, de weg langs de rivier van af het Hospitaal tot aan de Noijo, Sawahan, dwars de laan van Embong Malang, Koepang, de weg van Embong Malang en Boeboetan.

Door den heer BOGAARDT.

Schoolstraat, Willemsplein, Willemskade, Benaauwdesteeg, Hoofdwacht, Societeits straat tot aan de rivier, langs den Regent naar de Pekalongankade en de Gatotstanstraten.

Door den heer GAILLARD.

Nieuw Holland, Pesapen, Rustenburgerpad, Rozendoornlaan en Grisseesche weg.

SOERABAYA. *Namens den Kerkenraad der*
12 *September* 1857. *Protestantsche Gemeente.*
De Diaken,
J. H. ROSEMEIER.

VENDU-DEPARTEMENT.

VERKOOPING.

Op Maandag den 14den September.
Des avonds in de galerij van het Comedie-gebouw.

Op Dingsdag den 15den September.
Voor de toko van den heer D. D. Boeckholts in de Chin. kamp.

Op Woensdag den 16den September.
Voor de woning van den heer J. H. Friedlander op de Kaliemaas.

Op Donderdag den 17den September.
Voor het Hotel Montoft op de Kaliemaas.

OVER DE GEVOLGEN VAN DE TOENEMENDE GOUD- PRODUCTIE.

(*Vervolg en slot.*)

Tooke is van meening, dat de zilverproductie thans veel bloeijender moet zijn dan in 1841 maar het ontbreekt hem om dit te bewijzen, aan onmiddellijke statistische opgaven en zijne meening steunt slechts op een overtuigend vermoeden. De groote zilvermijnen liggen, zooals men weet, in de Spaansche Kreoolstaten van Amerika en de bergbouw is hoogst gebrekkig, zoo zelfs dat de dividenden der bezitters van mijnen geheel afhangen van de prijzen van het kwikzilver, omdat dit scheidingsmiddel nog heden op eene onbegrijpelijke wijze verkwist wordt. Tot in 1851 konde men, behalve de kleine hoeveelheid, die Oostenrijk leverde, alleen in de vermiljoengroeven van Almaden in Spanje teregt komen, maar sedert is het metaal op drie andere plaatsen van Californie gevonden, zoodat er eene belangrijke verandering in den handel van kwikzilver is gekomen. Aanzienlijke hoeveelheden, dikwijls meer dan 2 millioen pond, gingen als remises uit Spanje naar Engeland, om van daar weder naar de Mexikaansche en Peruaansche mijnen uitgevoerd te worden. Nu is deze uitvoer van Spaansch kwikzilver niet alleen toegenomen, maar ook Amerika heeft deze markt voorzien. Middelerwijl echter heeft de wederuitvoer naar Mexico en Peru bijna geheel opgehouden, een teeken, dat in de behoefte aldaar aan dit scheidingsmiddel reeds van elders voorzien wordt, dus door het regtstreeks te ontvangen uit Californie. Het kwikzilver, dat op de Britsche markten kwam, moest een anderen uitweg zoeken en dit gebeurde ook, want het werd sedert 1852 naar Rusland, en wat ons nog vreemder voorkomt, naar Indie en China afgezet, waar noodzakelijkerwijs de productie van zilver weder vooruitgegaan moet zijn, omdat men anders niet begrijpt, hoe het kwikzilver afzet aldaar kan vinden. De prijzen van het kwikzilver waren natuurlijk zeer veranderd. In 1849 betaalde men 50 pence per pond en in de beide volgende jaren nog steeds 48 en 45 pence, maar met een plotselingen sprong viel de prijs van jaar tot jaar op 36 pence en in 1855 was het pond kwikzilver zelfs voor 22 pence verkrijgbaar. De prijs van het kwikzilver is voor de Mexicaansche en Peruaansche mijnen bijna hetzelfde wat die der steenkolen voor fabrieken is. Als de prijzen der steenkolen in 8 jaren 60 pCt. daalden, welk een invloed zoude dit hebben op de ijzer-productie? Zij zoude zeker in groote mate toenemen, daar de goedkoope kolen zouden toelaten, ook gebrekkiger ertsen te smelten. Evenwel zoude dit ook weder de ijzerprijzen drukken; zij zouden vallen en door de overproductie zouden perk gesteld worden. Eene overproductie bij het zilver is echter thans naauwelijks meer denkbaar, omdat de massa van het reeds in omloop zijnde metaal veel te groot is, dan dat door vermeerdering der productie de gemiddelde hoeveelheid van den voorhanden zijnde schat merkelijk konde vergroot worden.

De vrees voor eene vermindering der waarde van het goud ontstond ten deele uit de verkeerde meening alsof de waarde van dit metaal in een onmiddellijk verband met de kosten van zijne productie stond. Men vroeg, hoe kan het geld zijne onverdeelbare, hoog ruilingswaarde behouden, wanneer duizenden en honderd duizenden met de ruwste werktuigen, met spaden en pannen, in staat zijn, per week 10 à 20 guinjes te winnen? Aan den korten duur dezer productie, aan de spoedige uitputting van de goudwasscherijen dacht niemand. Wie weet thans nog, dat Haiti, Puerto Rico, Cuba, dat de landengte van Panama, ja geheel Centraal Amerika, dat Sofala aan de Mozambique kust van Afrika, dat Spanje, de Po-vlakte, Hongarije, dat Gallie en Midden-Duitschland, dat Voor-Indie eenmaal goudrijke landen geweest zijn? Hoe ras zijn niet de rijkdommen in Nieuw Zuid-Wallis uitgeput, hoezeer hebben de opleveringen van het Uralgebergte en in Siberie afgenomen, hoezeer is de rijkdom aan goud van Californie verminderd, en hoezeer hangt de opbrengst van het aanstaande jaar af van de ontdekking eener nieuwe goudbevattende oppervlakte? Eindelijk, en dit is een zeer belangerijk bewijs van Tooke, is het eene onbegrijpelijke dwaling, wanneer men meent, dat de productie-kosten van het Californische en Australische goud gering zijn geweest. „Veeleer bestaat er alle grond om te gelooven, zegt hij, dat de meening, alsof deze kosten gering zouden geweest zijn, eene hersenschim is. Men zoude eerder duidelijk kunnen aantoonen, dat bij eene optrekking der exploitatiekosten, welke noodig waren om 174 millioen nieuw goud aan den bodem te ontleenen bij het talrijk leger van arbeiders en dienstbare personen van hen, bij de groote uitgaven voor het vervoer dezer arbeiders naar de ver afgelegene goudwasscherijen, bij de kosten voor de werktuigen, bij de duurte der levensmiddelen, bij de hooge waarde der handelsartikelen, welke de goudwasschers tegen goud ruilden, dat bij optellen van al deze uitgaven, tegenover de menigte van gewonnen goud, de onderneming als speculatie, die de proef eener vergelijking van cijfers tusschen winst en verlies kon doorstaan, blijkbaar als mislukt is te beschouwen. Met andere

Het kindje ons op den 4den Julij geschonken werd ons heden door den dood ontrukt.

SOERABAYA, J. F. C. HOFFMAN.
9 *September* 1857. H. W. HOFFMAN,
(592) *Nanninga.*

Te Ede Provincie Gelderland overleed *den* 15*den Julij jl.*, mijn geachten vader den WelEdele Heer DAVID BEETS.

SOERABAYA, P. BEETS.
12 *September* 1857. (600)

VENDUTIE

Op de vendutie van den 15*den September* 1857.

Bij D. D. VAN BOECKHOLTZ, zullen nog worden verkocht 4 kisten halfwol BROEKENSTOF, 60 elastieke BROEKEN, eene partij BEDDENTIJK, gemaakte en ongemaakte PANTOFFELS, enz. (596)

VENDUTIE

Op Woensdag den 16*den September.*

Bij den heer FRIEDLANDER op de Kaliemaas, van DAMES KLEEDEREN, CORSETTEN, ZIJDE KLEEDEN, en andere ZIJDE. TRICOT BROEKEN Fijn zwart LAKEN, PARFUMERIE, JACONET, CHITSEN, BOTER, en vele andere restant TOKOGOEDEREN en MEUBELAIR. (588)

VENDUTIE.

Op Donderdag en Vrijdag den 17*den en* 18*den September* 1857.

In het HOTEL MONTOFT te *Soerabaya*, van een wel geconserveerden zeer Compleeten INBOEDEL, bestaande in ZILVERWERK, EETSERVIEZEN, GLAS- en KRISTALWERK benevens STOELEN, TAFELS, BANKEN, LEDIKANTEN, SPIEGELS, SCHILDERIJEN, ENZ, alles behoord hebbende tot de uitoefening van gezegd HOTEL. (571)

Ingevolge magtiging van den Vice-Admiraal, Kommandant van Z^r. M^s. Zeemagt in Oost-Indie en Inspecteur der Marine, zullen op *Zaturdag den* 26*sten September aanstaande* aan de fabriek voor Marine, Stoomwezen en Nijverheid, door tusschenkomst van het vendu-departement alhier, in het openbaar worden verkocht, de stoomwerktuigen en ketels afkomstig van Z^r. M^s. voor de dienst afgekeurd stoomschip *Vesuvius.*

Nadere informatien zijn te bekomen bij

SOERABAYA, *Den Directeur der fabriek voor Ma-*
27 *Augustus* 1857. *rine, Stoomwezen en Nijverheid,*
(558) VAN VOLLENHOVEN.

UITBESTEDING.

Op Zaturdag den 26*sten September* 1857,

zal door den ondergeteekende ten zijnen Kantore, onder nadere goedkeuring, publieke uitbesteding worden gehouden van de leverantie van

Acht honderd Koyangs metselkalk te *Panaroekan*, Residentie *Bezoekie.*

De voorwaarden waarop deze uitbesteding zal geschieden, leggen ter lezing, ten kantore voornoemd, terwijl het standmonster aldaar ter bezigtiging voorhanden is.

De Hoofd Ingenieur Chef
van de 4^e *Waterstaats Afdeeling,*
BIJ ABSENTIE.
De Ingenieur,
(537) VAN HALL.

Op Zaturdag den 26*sten September aanstaande.*

Zullen aan de fabriek voor Marine, Stoomwezen en Nijverheid, door tusschenkomst van het vendu-departement, in het openbaar worden verkocht, eenige voor de dienst van den lande afgekeurde stoomketels en schoorsteenen, afkomstig van de stoombaggermolens en van Z^r. M^s. schepen van oorlog.

SOERABAYA, *De Directeur der fabriek voor Ma-*
27 *Augustus* 1857. *rine, Stoomwezen en Nijverheid,*
(557) VAN VOLLENHOVEN.

VERTREK VAN STOOMSCHEPEN.

HET STOOMSCHIP PADANG,

Kapt. B. J. SCHIPPER.

Vertrekt op *Woensdag den* 16*den dezer* via MAKASSAR naar de MOLUCCOS en. TIMOR.

Adres bij

SOERABAYA, W. CORES DE VRIES.
9 *September* 1857. (589)

VERTREK VAN SCHEPEN.

PASSAGE NAAR NEDERLAND

Wordt aangeboden met het snelzeilend en voor den overvoer van passagiers uitmuntend ingerigt Ned. schip

DILIGENTIA,

gevoerd door kapt D. VAN BENTVELD, om tegen het einde van *September* van *hier* te vertrekken.

Nadere informatien zijn te bekomen bij den Gezagvoerder in het *Marine Hotel* en bij

De Agenten,
(602) FRASER EATON & CO.

PASSAGE NAAR NEDERLAND

VIA SAMARANG EN BATAVIA:

Wordt aangeboden met het snelzeilend en voor den overvoer van passagiers zeer doelmatig ingerigt Nederl. schip

SOPHIA, KONINGIN DER NEDERLANDEN.

gevoerd door kapitein L KLEIN, om tegen het einde van *September* van *hier* en omstreeks *medio October*, van BATAVIA te vertrekken.

Nadere informatiën zijn te bekomen bij den Gezagvoerder in het *Marine Hotel* en bij

De Agenten,
(603) FRASER EATON & CO.

De Heer DÜBEN maakt bekend, dat hij met het einde dezer maand Soerabaya verlaat en alzoo de gelegenheid, ter verkrijging van photographische Portretten nog slechts korten tijd is opengesteld. (601)

WISSELS OP NEDERLAND.

(554) Bij RUYL CRAMER & CO.

WISSELS OP AMSTERDAM.

(518) Bij SCHIMMELPENNINCK & CO.

DE DAGERAAD

Tijdschrift toegewijd aan de verspreiding van waarheid en verlichting in den geest van de natuurlijke godsdienst en zedeleer.

JAARG. II. AFL. 1—4. PER MAIL.

(585) Bij E. FUHRI & CO.

Door buitengewone omstandigheden wordt de 2de Militaire voorstelling eenige dagen uitgesteld, terwijl er later zal worden bekend gemaakt op welken datum dezelve zal plaats hebben. (598)

HOLLOWAY'S PILLEN.

EEN ZEKER MIDDEL TEGEN INDIGESTIE EN LEVERZIEKTE.

Mr^s. MEURS te Panruyak, leed ongeloofelijk aan indigestie, vergezeld van leverziekte; verscheidene bekwame geneeskundigen zeiden dat zij de tering had en hare vrienden wanhoopten aan haar herstel, daar alle aangewende middelen vruchteloos waren gebleven. Ten laatste nam zij eene proeve met de HOLLOWAY'S PILLEN, die zich spoedig met het bloed vermengden, de ziekelijke stoffen wegnamen, het geheele gestel zuiverden en daardoor haar een nieuw leven gaven. Het resultaat was eene volmaakte genezing en zij geniet thans de beste gezondheid.

Deze PILLEN zijn alzoo een doeltreffend geneesmiddel voor alle maag- en ingewandskwalen.

Verkrijgbaar à Contant bij E. FUHRI & Co, te Soerabaya, tot ondervolgende prijzen:

DOOZEN PILLEN	van *f* 1.—	*f* 3.—	en *f* 5.—
POTTEN ZALF	„ „ 1.—	„ 3.—	„ „ 5.—

(599)

EENE NIEUWE ALLERPRACHTIGSTE

PIANINO

helder en mélodieux van toon, uit de bekende fabrijk van de Ruiter, te bezigtigen ten huize van

Straat Gatottan. (594) DEELEMAN.

---

woorden, het zoude blijken; dat de waarde van arbeid en kapitaal welke bij het goudwinnen verdween, verreweg voordeeliger in andere industrien had kunnen aangewend zijn, gesteld namelijk, dat zulke nijverheids producten eene even sterke vraag hadden ondervonden als het nieuwe goud." Om deze meening juist te vinden, behoeft men slechts de toestanden in de goudlanden na te gaan. De pleinen van San Francisco geleken in der tijd slechts op voddenmarkten, waar elk zich *gratis* van oude vodden en gescheurde kleederen kon voorzien, want in den beginne en welligt ook nu nog, werd geen hemd gewasschen, geen gescheurd kleedingstuk hersteld, om de eenvoudige reden, dat het wasschen en herstellen meer geld kostte dan het koopen van een nieuw hemd of kleedingstuk. Won de goudwasscher meer geld, dan moest hij zijn levensonderhoud even duur betalen; hij moest zelfs de hardste dingen verrigten en ten slotte van zijne loopbaan toch nog bekennen, dat, als hij te huis zoo sober geleefd en zoo hard gewerkt had, hij welligt nog meer geld overgehouden had dan hij nu uit het Dorado medebragt. Maar ook de exporteurs hebben geene schatten gewonnen. Zeker zijn er in den beginne en soms ook later schitterende zaken gedaan, maar even zoo dikwijls gingen aanzienlijke vermogens verloren. De lange reis, de hooge vrachtloonen, de onkosten in de haven en op de markt maakten de waren duur en ten laatste vond de speculant flaauwe prijzen en overvoerde markten.

Maar wie zijn dan de eigelijken winners? In welke zakken zijn ten slotte de nieuwe goudstukken gekomen? Tooke geeft op deze vragen een verrassend antwoord, het zijn de arbeiders en wel alle arbeiders, zonder onderscheid. In 1848 bereikte de waarde van den Britschen uitvoer nog niet de som van 53 millioen £, in 1857 bedroeg hij reeds 120 millioen £ Deze toeneming is voornamelijk toe te schrijven aan de nieuwe markten, die zich, ten gevolge van den rijkdom aan goud in het westelijk halfrond, openden. Zij droegen buitengewoon veel bij tot verlevendiging van den uitvoer, en zij verbruikten een niet gering gedeelte van dezen meerderen uitvoer. Het naaste gevolg van dezen toenemenden uitvoer was, eene vermeerderde vraag naar arbeid, zoo als de Engelschen technisch juist, naar arbeiders, zoo als wij minder juist zeggen. Zoo zijn de loonen der arbeiders sedert 1850 bij machinale weefstoelen met 15, bij garenspinners met 25, bij metselaars, timmerlui en schrijnwerkers met 20, bij machinisten met 17, bij mijnwerkers met 30 en bij de smelterijen met 60 pCt. in Engeland gestegen. Bij de mijn-exploitatie hebben ook andere redenen bijgedragen die, zelfs wanneer het nieuwe goud er niet gekomen ware, eene verhooging van het arbeidsloon zouden bewerkt hebben. De behoefte aan metalen, vooral aan ijzer, is zoo buitengewoon toegenomen, dat de vraag er naar lang niet meer volkomen kan bevredigd worden. Het loon bij alle bedrijven, die op metaal-productie de betrekking hebben, steeg derhalve: 1°. omdat in het algemeen arbeidsloonen stegen, die onderling een zeker niveau bewaren; 2° omdat de vraag naar arbeiders in deze bedreven nog grooter was dan in anderen takken. Eene bijzonderheid is evenwel nog veel verrassender dan al de overige, te weten, dat het loon der handlangers (*unskilled labour*). van de arbeiders in den beperkten zin des woords, die zich in de molens, tot grasmaaijen of andere geringe verrigtingen laten huren, met 48 pCt. gestegen is. Men heeft landbewoners hooren klagen, dat zij den rijpen oogst in het veld moesten laten staan, omdat zij gebrek aan handen hadden, om dien onder te brengen, en het kwam dikwijls genoeg voor, dat matrozen in den oogsttijd zich op het land verhuurden, ofschoon het dagloon aan boord de fabelachtige hoogte van 4 sh. 3 p. tot 4 sh. 6 p. reeds bereikt had. Een soortgelijk verschijnsel begint zich op het vasteland ook te vertoonen.

Tooke komt ten slotte tot de volgende conclusien: „Wij hebben gevonden, dat in 1856 en in de vier jaren voor 1856 de jaarlijksche goudproductie viermaal zoo groot was als in 1848; dat de in de acht jaren van 1849 tot 1856 ontstane vermeerderde hoeveelheid goud, die zich voegde bij den voorraad in Europa en Amerika onder verschillende vormen, meer dan een vierde gedeelte van het in 1848 voorhanden zijnde bedroeg; dat door munting van het nieuwe goud de metalen circulatiemiddelen in de beslissende takken van handel meer dan een derde toenamen, dat volgens de zekerste gevolgtrekkingen, welke de waarnemingen in ons land toelaten, het niveau der prijzen door deze toeneming van metaalgeld niet veranderd is; dat de arbeidsloonen (en nog meer de loonen voor handlangers) gemiddeld 15 a 20 pCt. gestegen zijn en dat sedert 1850 de maatschappelijke en handelsverschijnselen, welke in hunne volle grootte hoofdzakelijk in Engeland bemerkbaar worden, de gevolgen waren der goudontdekkingen voor zooverre deze eene verdubbeling van onze uitvoeren veroorzaakten, werkelooze of overvloedige handen tot nuttige bezigheden aandreven, en bij verschillende gelegenheden financiele bezwaren afwendden, welke onder andere omstandigheden, den druk van den oorlog, den nood der misgewassen en het verlies des handels zouden vermeerderd hebben.

SOERABAYA, den 14den September 1857.

Vrijdag middag om 12 uren, is alhier aangekomen, het stoomschip *Padang*, kapitein Schippers, mede brengende brieven en nieuwspapieren.

Van gouvernementswege is te Samarang publiek uitbesteed, de levering over 1858 van het voor de verschillende detachementen djaijangsecars en lijfwachten dragonders op Java benoodigde harnachement, als:

zadelbokken met toebehooren	per stuk	tegen	ƒ 20,—.
stangen met trens en kinketting	"	"	" 2,—.
hoofdstellen compleet	"	"	" 1,60.
watertrensen	"	"	" 1,60.
stalhalsters tevens veldhalsters	"	"	" 1,56.
stijgbeugels	" paar	"	" 2,06.
dekencingels	" stuk	"	" 0,90.
overcingels met kruisriemen	"	"	" 1,—.
halsbanden	"	"	" 1,30.
chambrières	"	"	" 1,60.
caveçon met longe	"	"	" 15,—.
veldzakjes	"	"	" 7,—.
roskammen	"	"	" 1,—.
manekammen	"	"	" 0,15.
mondzakken	"	"	" 0,50.
scharen	"	"	" 0,60.

PALEMBANG. — Ten vervolge van het voorkomende in ons nummer van 25 Julij, nopens de plaats gehad hebbende krijgsverrigtingen in de Goemij Oeloe, deelen wij thans ook den afloop mede van eene expeditie in de Goemaij Talang

Den 19den Julij jl. vertrok eene kolonne, onder bevel van den majoor Hagen, van Lahat naar het landschap Goemaij Talang. Zonder bijzondere ontmoetingen kwam de kolonne den 21sten daaropvolgende te Moeara Glompeij aan en bleef daar om op den volgenden morgen een bezoek te brengen aan de doeson Endikat.

De weg naar deze doeson leverde vele moeijelijkheden op. Naauwelijks was de kolonne eene rivier op een half uur afstand van Endikat overgetrokken, of er werd hevig op de voorwacht geschoten, en werden verscheidene soldaten door randjoes gewond. Tot versterking der voorwacht ging onmiddelijk een peloton met een mortier voorwaarts.

Op circa 300 passen van Endikat genaderd, zag men deze doeson op eene hoogte liggen en eene groote menigte muitelingen daarin verzameld, die, al schreeuwende of uittartende, voortgingen met hevig op de onzen te vuren.

Na een paar worpen uit den mortier ging de voorwacht en versterking met den looppas voorwaarts, daalde in de rivier juist op het punt waar tegen over Endikat lag, en bereikte met den stormpas spoedig den oeverkant.

De 1ste luitenant van Riemsdijk was met een gedeelte der versterking het eerst binnen de doeson. De muitelingen ziende, dat noch hun vuur, noch het werpen met steenen, eenigen invloed uitoefende op onze troepen en deze voorwaarts rukten, gingen, toen de onzen bijna de hoogte bereikt hadden en een gelukkig schot van den mortier de doeson getroffen had, dadelijk op de vlugt en zoo werden de onzen meester van de doeson Endikat, waar zich vele bijeenoorige en slechte lieden vereenigd hadden, die zich overtuigd hielden, dat deze plaats door ons niet genomen kon worden.

De doeson, bestaande uit slechts 7 à 8 huizen, werd door de geheele kolonne bezet; de omstreken in de nabijheid werden door eene patrouille onderzocht en verkend, doch niets werd gezien of gevonden.

De kolonne vertrok daarop naar de doeson Darmo; na haar vertrek werd de doeson Endikat door de achterwacht, onder bevel van den 2den luitenant Kauffmann, in den brand gestoken. Toen de muitelingen bemerkten dat de doeson Endikat werd verlaten en in brand stond, begonnen zij echter zonder gevolg, op de onzen te schieten.

Van Darmo vertrok de kolonne naar Ngalam; de voor- en daarna de achterwacht werd door eenige muitelingen beschoten, ten gevolge waarvan de Europeesche korporaal van Zijp het leven verloor.

Te Ngalam verbleef de kolonne tot den volgenden morgen; toen werd naar Soekaramé gemarcheerd en van daar het lijk van genoemden korporaal naar Lahat overgebragt.

De geheele kolonne keerde, zonder eenige ontmoeting meer met de vijanden te hebben, den 24sten Julij te Lahat terug.

De bovenbedoelde militaire beweging heeft bij de bevolking in de Goemaij-landen eenen goeden indruk gemaakt. (*Jav. Cour.*)

BATAVIA. — Men schrijft van Serang 8 September:

In den avond van 30 Aug. had alhier eene gebeurtenis plaats, welke nog lang eene aangename herinnering bij ons zal achterlaten. Het was eene afscheidspartij ter eere van onzen hooggeschatten Resident, den heer C. P. Brest van Kempen gegeven. De ruime bijdragen, welke tot dat einde waren bijeen gebragt geworden, toonden voorzeker zoovele blijken van warme genegenheid te zijn, die men in het algemeen jegens dien verdienstelijken hoofdambtenaar in zoo hooge mate koesterde De dalem van den Regent, tot die gelegenheid met guirlanden en vlaggen versierd en zeer fraai geillumineerd, geleek door hare schitterende verlichting en het prachtige Chinesche vuurwerk, als in eene zee van vuur herschapen, terwijl een weluitgezocht muzijkkorps, hetwelk van Batavia was overgekomen, niet weinig bijbragt om het genoegen van dien avond te vermeerderen.

Aan den welvoorzienen disch scheen geen einde te zullen komen, door de menigvuldige afscheidstoasten, die zoo wel door HH. Ambtenaren als particulieren werden ingesteld. Die toasten, zij waren geene ijdele klanken, maar de waarachtige tolken van een leedgevoel, het welk ons allen in die ure bezielde, en ook den heer Brest van Kempen, die zigtbaar aangedaan was, innig trof.

In korte, doch sierlijke woorden bragt hij den aanwezigen zijnen dank toe voor de vele blijken van welwillendheid en opregte vriendschap hem gedurende zijn verblijf alhier bewezen. Op Woensdag den 2den September, verliet hij, begeleid door de vier districts regenten, en de meeste ingezetenen der residentie, benevens door het detachement Djaijang Secars, de hoofdplaats, en ondervond hij op de eerste post Tjiroeas op nieuw bij het afscheid nemen de warmste genegenheid van Bantam,s ingezetenen, die allen evenzeer waren aangedaan. Wij eindigen met de woorden van den Adsistent Resident van Tjeringien, de heer A. A. de Nijs dat de heer Brest van Kempen nog vele achtereenvolgende jaren tot nut der Indische Maatschappij moge werkzaam zijn. (*Java-Bode.*)

LAND-MAIL BERIGTEN.

ALGEMEEN OVERZIGT.

De koning van Pruissen heeft een bezoek bij den keizer van Oostenrijk afgelegd. Nopens het tusschen de beide monarchen bij die gelegenheid verhandelde lekt niets uit, wat op goeden grond steunt. Waarschijnlijk is de aangelegenheid der Deensch-Duitsche Hertogdommen een der voornaamste onderwerpen geweest. Men vernam namelijk schier onmiddelijk na afloop van dit bezoek, dat de zaak dezer landen vooreerst niet voor de Duitsche bondsvergadering gebragt zal worden, maar dat beide mogendheden voorstellen zullen afwachten, welke de Deensche regering in Augustus aanstaande, aan de standen van Holstein doen zal. Sommige bladen brengen dat bezoek ook nog in verband met den wensch van beide groote mogendheden, om een soort van heilige alliantie weder in het leven te roepen, tegenover de toenadering welke men meer en meer tusschen Rusland en Frankrijk meent waar te nemen. Dit is echter eene conjectuur, die tot dusverre door niets geregtvaardigd wordt.

In Engeland blijft de algemeene aandacht, zoo als van zelf spreekt, nog altijd in hooge mate gevestigd op de Indische aangelegenheden Wel zelden bestond zulk eene groote eensgezindheid onder alle partijen, om de regering te ondersteunen als thans het geval is; een bewijs dat men het hoog belang van deze zaak beseft. Zelfs een motie van den heer Roebuck, strekkende om af te keuren het gedrag der regering, die den oorlog in Perzie ondernomen en ten einde gebragt heeft, zonder voorkennis van het Parlement, kon slechts eenige weinige stemmen verwerven en werd met eene overgroote meerderheid verworpen.

De opstand in Italie is onderdrukt voor 's hands ten minste; want eenige dagen geleden moet men te Genua nog eene poging beproefd hebben, om zich van een paar forten meester te maken. Het blijkt meer en meer, dat deze beweging in verband stond met het complot tegen het leven van keizer Napoleon, waarvan wij bereids in ons vorig No. spraken en waarvan het bestaan nu officieel door den minister bevestigd is. De te Parijs gearresteerde Italianen beschuldigd van den aanslag op het leven des keizers gesmeed te hebben, zullen weldra voor den bevoegden regter verschijnen.

Uit het *Journal des Débats* blijkt, dat de Sardinische regering voornemens is den uitslag van het geregtelijk onderzoek in zake der jongste gebeurtenissen in Italie, met de meeste openhartigheid wereldkundig te maken In eene circulaire, waarin die uitslag aan de diplomatieke agenten van Sardinie bij de vreemde hoven zal worden medegedeeld, zal de heer de Cavour tevens wijzen op de noodzakelijkheid om over te gaan tot de hervormingen, welker noodzakelijkheid door het congres van Parijs was erkend.

De keizer van Oostenrijk zal den 4den Aug. zijne reis door Hongarije hervatten.

Men meent met zekerheid te weten dat de Toskaansche zaakgelastigde te Londen, namens den groothertog geprotesteerd heeft tegen de handelingen der Engelsche regering, in zoo ver deze strekt om aan den Italiaanschen volksleider Mazzini steeds op Engelsch grondgebied een veilig toevlugtsoord te verschaffen. Reeds moet van de zijde des Engelschen bewinds te Londen geantwoord zijn, dat 's lands wetten niet veroorloven, dat Mazzini uit het land wordt verwijderd, maar dat de regering doen zal wat haar mogelijk is, ten einde Mazzini onder een scherp toezigt te houden.

Men weet, dat een aantal aanzienlijke ingezetenen van Bologna, aan het hoofd van het stedelijk bestuur hunnen wensch naar politieke hervormingen in een nederig adres hebben bekend gemaakt, met verzoek, om het onder het oog van den paus te brengen. Vóór zijn vertrek naar Modena, alwaar hij den 2den dezer aangekomen en twee dagen gebleven is, heeft Z. H. ondershands kennis van dat adres genomen, en geantwoord, dat hij daarin eenige gansch verwerpelijke gezegden vond, maar ook denkbeelden, die overweging verdienden, doch dat hij, wat hij ook in politieke zaken besluiten mogt, geheel vrijwillig wilde handelen en ook den schijn niet wilde hebben van te bukken voor eenigen invloed of aandrang; dat hij alzoo zulk een verzoek, door een aantal personen gezamenlijk gedaan, niet officieel kon aannemen. Zoo wordt althans aan de *Bilancia*, een kerkelijk gezind dagblad van Milaan, uit Rome geschreven.

Z. H. wordt uiterlijk in het begin van September te Rome terug verwacht, daar hij het feest van Maria's geboorte op den 8sten dier maand, aldaar schijnt te willen vieren.

De Spaansche kamer van afgevaardigden heeft den 4den dezer met 74 tegen 21 stemmen besloten het gouvernement te magtigen, om de voorgedragene bepalingen tot beteugeling van de drukpers voorloopig in te voeren. De regering had die magtiging met aandrang gevraagd, met de verklaring, dat zij niet kon regeren, zoo zij niet beter dan tot nu toe in staat gesteld wierd, om misbruik van de drukpersvrijheid te weren en dat zij dus de Cortes niet uiteen kon laten gaan, alvorens de aanhangige voordragt althans voorloopig aangenomen zou zijn. Overigens zijn de laatstelijk in Spanje hier en daar voorgevallen onlusten onheilspellende verschijnselen en er heerscht ook onder de bevolking van Madrid eene slechte stemming. Zoo veel is zeker dat de inhechtenisnemingen op groote schaal voortduren, dat alleen te Madrid, den 12 dezer 1549 personen gevangen zaten. In den senaat heeft zekere don Tejada het voorstel gedaan, om alle bijzondere scholen te onderdrukken en die bij uitzondering aan de geestelijkheid over te laten. Den 17den heeft de senaat de wet op het onderwijs aangenomen, doch zonder dit voorstel.

Het geschil tusschen Mexico en Spanje, om welks vereffening de heer Lafragua te Madrid werkzaam geweest is, doch vergeefs, heeft thans een gunstiger aanzien gekregen door nieuwe pogingen van de Fransche en Engelsche regeringen, om het tot eene schikking te brengen, daar zij zeer ongaarne Spanje in oorlog met Mexico, zijne vroegere bezitting, zouden zien. Het behoeft wel niet gezegd te worden, dat zij in dit geval van den kant der Vereenigde Staten òf eene inmenging vreezen, òf eene begunstiging van de heimelijke oogmerken op Cuba door de Amerikaansche vrijbuiters.

De keizer en de keizerin van Rusland bevinden zich thans te Kissingen.

De groot-hertogelijk Luxemburgsche regering wordt zeer gewijzigd. Zoo als men weet, bestonden in Luxemburg tot dusverre vijf administrateurs-generaal, die even zoo vele portefeuiljes hadden en gezamenlijk den ministerraad uitmaakten. Thans zal de raad bestaan uit een president, met den titel van minister van staat, en uit twee of drie leden, met den titel van directeuren-generaal. Aan die regering zal bovendien toegevoegd worden een gelijk aantal raadsheeren, waarvan een de betrekking van secretaris generaal zal vervullen. De minister van staat zal over den algemeenen gang van 's lands zaken toezigt houden en zorgen voor de handhaving van de eenheid van beginselen, die op de verschillende deelen van de staatsdienst toegepast zullen worden. De raad beslist bij meerderheid van stemmen; bij staking van stemmen beslist de minister van staat; in noodzakelijke gevallen is bij afwezigheid van meer raadsheeren, de tegenwoordigheid van twee voldoende, om een besluit te kunnen nemen, mits zij het eens zijn; terwijl zelfs in buitengewoon noodzakelijke gevallen, de minister van staat alleen eene beslissing kan nemen in al die zaken, die tot de bevoegdheid des raads behooren. De president heeft het regt om alle besluiten op te schorten die door den raad genomen zijn, mits hij zich onmiddelijk tot den koning-groothertog wende. De verantwoordelijkheid van alle maatregelen, in den raad vastgesteld, drukt op de leden die daartoe medegewerkt hebben. — Dit zijn de voornaamste bepalingen van de nieuwe organisatie der groothertoglijke regering.

De tegenwoordige administrateurs-generaal behouden hunne betrekking, tot dat het nieuwe bestuur zamengesteld is. Bij het desbetreffende besluit zijn nog geenszins de mannen benoemd, die tot de nieuwe functien zullen geroepen worden.

De voorbereidende verkiezingen hebben dezer dagen in het geheele land plaats gehad. Te Luxemburg zelf is de worsteling hevig geweest en is zij geëindigd met de algeheele nederlaag der regering. Den eersten dag hadden vele kiezers geen deel aan de stemming genomen. Zes kandidaten hebben dan ook slechts de volstrekte meerderheid kunnen bekomen. Vier er van waren van de lijst van de *Courrier*, een ander van de *Revue* en een stond op de beide lijsten. Deze vier waren de heeren Jonas, Theodore Pescatore, De Maria en Aschman. Wat de veertig namen betreft, welke aan de ballotage onderworpen zijn, zoo hielden de kandidaten der beide partijen nagenoeg met elkander het evenwigt. De eerste stemming heeft tot den 7den 's nachts geduurd en de ballotage heeft men dus tot den volgenden dag moeten uitstellen. Ditmaal waren de onthoudingen aan de stemming gering; in de talrijkste sectie hebben slechts vijf stemmen niet aan de oproeping beantwoord. Tegen negen ure 's avonds werd de uitslag bekend gemaakt en de lijst van de *Courrier* had overal gezegevierd.

Weinige dagen voor de verkiezingen is eene nieuwe circulaire gerigt aan de hoofden van de administratien. Zij werden uitgenoodigd aan de regering kenbaar te maken al de ambtenaren, *die zich door hun ijver zouden onderscheiden*, als ook die, welke, *tegen alle verwachting zich vijandig jegens de regering zouden betoonen*.

De weinige ambtenaren, die de *Courrier* op zijne lijst geplaatst had, moesten hunne kandidatuur opgeven.

De clericale partij had zich geheel aan de zijde der regering geschaard, maar deze alliantie heeft haar niet kunnen redden. De uitslag kan dan ook niet anders dan een geweldigen indruk maken. De regering had het voormalige kiesdistrict van Luxemburg in tweeën gescheiden, juist omdat zij hoopte daardoor de overwinning ten minste in de hoofdstad te behalen. Tot nu toe hadden de aanhangers

van het ministerie altijd geklaagd, dat de stemmen der landelijke gemeenten die van de eigenlijke stad overtroffen. Er is eene afzonderlijke vertegenwoordiging van de hoofdstad noodig, zeiden zij. Dit heeft plaats gehad en nog is de uitslag dezelfde gebleven als vroeger.

Het blijft dus bepaaldelijk waar, dat de hoofdstad, de zetel der verlichting van het land, het stelsel der regering geheel en al veroordeelt. Deze veroordeeling is des te klaarblijkelijker, daar de door de regering voorgestelde kandidaten voor het meerendeel achtingswaardige mannen waren, die de *Courrier* eveneens op zijne kandidatenlijst had kunnen plaatsen. Het is van den anderen kant waar dat op de regeringslijst niet minder dan zeven leden van eene familie Paquet, voorkwamen, waarvan de minister van binnenlandsche zaken een der roemrijkste spruiten is.

Het regeringsblad heeft den strijd dan ook niet op het staatkundig terrein durven overbrengen, zooals de *Courrier* dit gedaan heeft. Het blad heeft zich vergenoegd met te spreken van de belangen der stad, welke zijne kandidaten, zoo als het blad zeide, het best geschikt waren te vertegenwoordigen en in de hand te werken.

Te Diekirch (de tweede stad van het land, welke zich altijd onderscheidde door haren regeringsgezinden ijver) zijn drie kandidaten der oppositie gekozen, waaronder de voormalige minister van binnenlandsche zaken, de heer Ulrich.

In het landelijke kanton van Luxemburg is geen enkele regeringskandidaat gekozen. Te Echternach daarentegen hebben de ministeriëlen gezegevierd. Zie hier wat daarvan de oorzaak is. Diekirch en Echternach hebben elk een garnizoen van een bataillon. Daar nu het contingent aanzienlijk verminderd is, is er sprake van om al wat van de troepen overblijft, in een enkel garnizoen te vereenigen. Vandaar natuurlijk eene worsteling tusschen Echternach en Diekirch, welke beiden de voorkeur verlangen. Men heeft dus getracht op de verkiezingen te influenceren, door te verstaan te geven, dat zoo de verkiezingen niet gunstig uitvielen in een dezer plaatsen, de mededingende plaats het garnizoen zoude krijgen!

Te Mersch, de zetel van het nieuwe commissariaat, waar de districts-commissaris en de burgemeester, de broeder van den minister van finantien, op de lijst waren gesteld, werden de ministerieele kandidaten totaal geslagen. De zoon van een der ministers heeft zich dan ook veroorloofd op eene openbare plaats te zeggen: dat Mersch zich slecht gedragen had en dat men den zetel van van het kommissariaat naar Redange zoude verplaatsen, waar de verkiezingen meer ten gunste der regering zijn uitgevallen.

De staatkundige worsteling heeft zich om zoo te zeggen uitsluitend in de hoofdstad geconcentreerd. De bladen hebben zich slechts bezig gehouden met de verkiezingen te Luxemburg zelf, omdat zij zeer goed gevoelden, dat de zedelijke werking slechts hier verkregen konde worden.

Wat Belgie aangaat, zoo was in de laatste dagen de aandacht bijna uitsluitend gevestigd op de kandidatuur ter verkiezing van een afgevaardigde in het kiesdistrict van St. Nicolas, ter vervanging van den heer T'Serclaes, die benoemd is tot gouverneur der provincie Limburg. De clericale partij heeft zich niet weinig beijverd, om die kandidatuur op te dragen aan den heer Nothomb, minister van justitie, die zich bij de verdediging van het ontwerp op de liefdadigheid bij haar zoo verdienstelijk heeft gemaakt. De heer Nothomd, die vroeger reeds vele pogingen had aangewend om verkozen te worden, maar daarin nimmer heeft kunnen slagen, zou naar het scheen, hier eene schoone gelegenheid gevonden hebben, daar de invloed der clericale partij in het kiesdistrict St. Nicolas verreweg het overwigt heeft. De heer Nothomb heeft evenwel van die kandidatuur afgezien. Hij heeft ongetwijfeld ingezien, dat het alles behalve waardig was, op die wijze in de kamer te komen, namelijk om geroepen te worden een district te vertegenwoordigen, welks behoeften hij volstrekt niet kent en voor hetwelk hij geheel en al een vreemdeling is.

De liberale partij heeft van deze gelegenheid partij getrokken, om een kandidaat uit haren boezem voor dit district te kiezen. Hoewel de uitslag vooralsnog onzeker is, daar, zoo als boven gezegd is, in St. Nicolas de clerciale partij immer eene onbetwiste zege kon behalen, zoo is dit niettemin een verschijnsel, dat niet van beteekenis ontbloot is.

In de Donau Vorstendommen blijft de gang van zaken steeds dezelfde; de vertoogen der Europesche commissarissen duren voort en het schijnt niet, dat de instructien van de Porte een merkbaren invloed hebben uitgeoefend op den kaimacan van Moldavie, om van gedrag te veranderen. Men spreekt van het ontdekken van stukken, die zeer ten nadeel strekken van zekere Christelijke ambtenaren van de Porte, daar deze met de kaimacans in betrekking stonden, alleen om hunne persoonlijke belangen te bevorderen.

De Porte heeft eindelijk aan de personen, die wegens deelneming aan de politieke woelingen van het jaar 1848 uit de Vorstendommen geweken waren, vrijheid gegeven, om in hun land terug te keeren.

Uit Alexandrie wordt gemeld, dat de onder-koning zich bezig houdt met een maatregel tot vrijmaking van den grondeigendom, die volgens de Muzelmansche wetten geacht wordt aan de kroon te behooren. Die maatregel kan als zeer gewigtig worden beschouwd en zal niet weinig bijdragen, om de industrie van dat land uit te breiden. Het zal echter de vraag zijn, of de sultan aan den onder-koning niet het regt tot deze hervorming zal betwisten.

NEDERLAND.

Politiek Overzigt.

De discussiën over de wet op het onderwijs zijn Maandag ll. ten einde gebragt. De 4de alinea van art. 22, omtrent het subsidieren der bijzondere scholen is met algemeene stemmen verworpen. Overigens is het opmerkelijk, dat het ministerie verklaard heeft, wat de beteekenis van de uitdrukking „ opleiding tot alle Christelijke en maatschappelijke deugden" betreft, geheel en al de verklaring daaraan door den heer *Thorbecke* te onderschrijven. De wet is aangenomen met 47 tegen 13 stemmen. De beraadslagingen waren uiterst kalm. Nadat de wet aangenomen was heeft de heer *Groen van Prinsterer* zijn ontslag als lid der kamer genomen.

De kamer zal voor hare sluiting waarschijnlijk geene wetten van eenig gewigt meer onder handen nemen.

Gemengde berigten.

De weersgesteldheid werd sedert ons vorig nommer nog warmer dan vroeger het geval was geweest; de thermometer teekende zelfs eenmaal in schaduw 86° T. Den 11den en den 16den dezer woedden zoo hier als op onderscheidene andere plaatsen vreeselijke onweders, waarvan het laatste dat van den 5den in felheid en gevolgen overtrof.

Te Utrecht sloeg de bliksem in de vitriool fabriek van de Wed. P. Smits & Zoon en rigtte er groote verwoestingen aan, gelukkig werd de ontstane brand grootendeels door de stiklucht in de fabriek zelve gesmoord.

Te Luntezen onder Veenendaal, ging de arbeider Schut in eene arbeidershut voor de bui schuilen. Kort daarop werd die woning door den bliksem getroffen, die volgens de vermelding van een kind, dat nog in tijds is kunnen ontvlugten, den arbeider onmiddelijk dood sloeg en het huis in brand stak. Of de bliksem ook de andere personen trof, dan of die door den schrik bedwelmd waren, — de moeder en 3 overige kinderen heeft men na het onheil in de stulp verbrand gevonden, zoodat de man, van zijn werk terugkomende, zijn vernield huis met 5 lijken terugvond. Te Elst, bij Rhenen werd de woning van Johan Christoph Pieper (een der weinig overgebleven manschappen van de kanoneerboot, ondea bevel geweest van de luitenant ter zee van Speyk) door het onweder getroffen; in weinig oogenblikken was de woning een prooi der vlammen, zoodat slechts weinig huisraad is kunnen gered worden en een hokkeling schaap en varken in de vlammen zijn omgekomen. Te Eenten, sloeg de bliksem in de boerenwoning van B. Brandenhorst, die daardoor in brand geraakte en in zeer korten tijd geheel was in de asch gelegd. Boven alle beschrijving fel woedde het onweder boven het vijfde district van Zeeland, zoogenaamd Zeeuwsch-Vlaanderen; het ruischte zoo in de lucht als of er ettelijke wagens in galop over den straatweg reden; er vielen onder Zaamslag en Boschcapelle stukken ijs, grooter dan hoender-eijeren. De daardoor ontstane schade aan de veldgewassen in die beide gemeenten, is dan ook zeer aanzienlijk; verscheidene paarden op het veld werkzaam, gingen van schrik op hol, waardoor de zoon van den landbouwer Willem Dieleman onder Zaamslag onder het tuig geraakte en zoo ernstig gekwetst werd, dat alle hoop op behoud van zijn leven verloren is; ook een andere landbouwersknecht brak zijn schouder, terwijl een 5jarig paard van H. de Regt, zich van schrik dood liep. In de gehuchten Lamzwaarde en Kuitaart is de vernieling verschrikkelijk geweest; duizende dakpannen zijn onder den val van vuisten groote ijsbrokken verbrijzeld; alle naar den wind gekeerde, en niet door luiken gedekte vensterruiten werden aan stukken geslagen; het gevogelte dat zich in het veld of in de boomen bevond, werd gedood. Wat dat de veld- en tuinvruchten onder dit verschrikkelijk onweder geleden hebben, laat zich ligtelijk begrijpen. Ook in Groningen hebben sommige landbouwers veel geleden. Te Uithuistermeden is eene boerenplaats geheel afgebrand. Vooral in de oostelijk gelegene dorpen heeft men veel en zwaren hagel gehad en de schade daardoor veroorzaakt is groot. Te Bandeweer, Uithizen en omstreken worden landgebruikers gevonden die alleen aan koolzaad, hoofd voor hoofd van *f* 1000 tot *f* 3000 schade hebben, terwijl de gerst en andere veldvruchten mede zwaar hebben geleden. Enkele huizen hadden bijna alle ruiten verloren.

Omtrent den te veld staanden oogst luiden de berigten in het geheele noordelijke gedeelte van Overijssel, Drenthe en Friesland, wat de rogge en tarwe betreft, zeer gunstig. De zomergerst en vroeg gezaaide haver daarentegen hebben veel door droogte geleden, en zullen kort strooen een zeer middelmatig beschot opleveren. De laat gezaaide haver daarentegen staat zeer goed, ten gevolge van de later ingevallen regen. Erwten en boonen hebben mede veel bloesem laten vallen. Ook wil men by de paarden- en groote boonen een insekt waargenomen hebben, dat den bloesem sterk zoude benadeeld hebben. De boekweit staat zeer schoon, maar hol, daar de hagel ze onlangs nog al hier en daar gedund heeft. De aardappelen staan zeer schaarsch en beginnen algemeen te bloeijen, zonder tot heden de bloesems te laten vallen.

— Zoo als dit in vele Noord-Brabantsche gemeenten het geval is, zoo werd ook te Chaam de toren, die aan de burgerlijke gemeente behoort, gebouwd aan de kerk. die het eigendom is der Protestantsche gemeente. Dezer dagen verspreidde zich de mare, dat de predikant of kerkvoogd de zich in den toren bevindende klok, die gescheurd was en sedert lang niet meer gebruikt wordende, als eene oudheid bleef hangen, aan twee Amsterdamsche kooplieden, naar men verzekerde, voor *f* 1700 had verkocht. De burgemeester riep onmiddelijk den raad bijeen, en deze besliste, dat zoowel de klok als de toren het eigendom der burgerlijke gemeente waren en de gedane verkoop op eigendunkelijke wijze had plaats gehad. Den predikant of kerkvoogd werd van die beslissing kennis gegeven, doch desniettemin werd de klok een paar dagen later nedergelaten en het vervoer daarvan bepaald op een nachtelijk uur, hetgeen ook werkelijk geschiedde; de burgemeester heeft alstoen de klok in beslag genomen, ten raadhuize doen overbrengen en van het voorgevallene proces-verbaal opgemaakt.

De *N. R. Ct.* zegt:

Wij vernemen met genoegen, dat het Z. M. den Koning behaagd heeft gunstig te beschikken op het adres van den handel te Samarang, betreffende de daarstelling van werken tot wegneming der belemmering, die de scheepvaart aldaar ondervindt door de bank, die voor het inkomen der haven ligt. Binnen eenige dagen deelen wij deswege nadere bijzonderheden mede.

— Men schrijft van St. George d'Elmina, 11 Junij. Den 28sten April ll. kwam er eene stoomboot in 't gezigt die regelregt naar het fort koers zette; op eenigen afstand genaderd zijnde, vertoonde zij de Hollandsche vlag en draaide bij.

Eenigen tijd daarna ontscheepte, onder het vallen van het saluut van het fort, de nieuwe gouverneur, de HEGestr. heer luit-kolonel van den Bossche, ridder der beide orden, en familie, benevens de heer resident Nagtglas. De ambtenaren die zich aan de landingsplaats bevonden, om Z. H.E.G. te ontvangen, begeleidden Z.H.E.G. naar het fort, aan den ingang waarvan de militaire bezetting geplaatst was, om de militaire honneurs te bewijzen. Vervolgens werden de ambtenaren, benevens het vrije burgerkorps en de negerregering aan den nieuwen gouverneur voorgesteld.

Den volgenden morgen werd Z. Exc. als Gouverneur geïnstalleerd, waarbij de bevolking op ondubbelzinnige wijze over deze verandering der regering hare vreugde aan den dag legde, zoo door schieten, het vieren van feesten, enz., terwijl andermaal een saluut van 11 schoten werd gedaan.

De te Rotterdam te huis behoorende schepen *Guinea* en *Axim* lagen ter reede en vertoonden alle vlaggen, terwijl na de installatie, eerstgemeld schip een saluut van 11 schoten gaf, hetgeen door het fort werd beantwoord.

De nieuwe gouverneur heeft zich dadelijk onledig gehouden met de inspectie van de forten en betoont zich vol ijver in alles, wat strekken kan om deze bezettingen in beteren toestand te brengen. Korten tijd na zijne aankomst was hij en zijne familie vrij ongesteld geweest aan de landziekte, doch gelukkig waren allen hersteld.

Allen stellen zich veel goeds voor van dit nieuwe bestuur dat zich reeds dadelijk door geestkracht en regtvaardigheid heeft onderscheiden en de geheele sympathie, zoo van de bevolking als van de ambtenaren voor zich heeft.

De gewezen gouverneur, de H. E. G. heer Derx, die korten tijd na den dood van den gouverneur Schomerus het tusschenbewind gevoerd heeft is met deze mail, via Plymouth, naar Nederland vertrokken.

— Dat men niet te veel vertrouwen moet stellen in de brandkasten uit de fabriek van de heeren Giesbers & Co, te Romonder heeft de ondervinding dezer dagen te Middelburg geleerd. Nadat bij den onlangs plaats gehad hebbende hevigen brand, in een huis, dat alstoen geheel is verwoest, zich een brandkast van G. & Co. had bevonden, en deze daags na dat onheil, totaal uit elkander en vernield van onder de puinhoopen te voorschijn was gekomen, hebben zich een 35tal eigenaren van brandkasten uit genoemde fabriek vereenigd, om nog twee dergelijke kasten aan eene vuurproef te onderwerpen, zijnde de eene met letterslot, en de andere met geheime sluiting. Nadat die op de werf der Commercie-Compagnie alhier gedurende een uur aan den gloed zijn blootgesteld geweest, is de eerst bedoelde kist omvergeworpen en nog een half uur met een der zijden op het vuur blijven liggen, waarna zij er uit is gehaald en verkoeld geworden; alstoen zijn twee buitenwanden weggevallen en bleek het, dat het tusschen deze en den binnenwand bevestigde hout was verkoold en ten deele verbrand. De andere kast is stil tot 6 uur blijven staan en toen afgekoeld; daarop zijn ze beide geopend en toen ontwaarde men dat bijna alle daarin des morgens nedergelegde voorwerpen geheel waren verzengd of verteerd, met uitzondering van een houten kistje, dat gaaf is wedergevonden. In de andere kast werden enkele gedrukte stukken, die in een omslag waren gepakt, ofschoon gezengd, nog leesbaar gevonden; al het op de beide bodems nedergelegd papier, is geheel verteerd teruggevonden, terwijl de op den bodem nedergelegde stempel afdrukken in rood lak gesmolten waren.

Van een en ander is behoorlijk proces-verbaal opgemaakt, hetwelk de boven verhaalde feiten constateert.

BRITSCH INDIE.

Delhi is nog steeds in handen van de muitelingen. De opstandelingen van Sealkote zijn op hunnen weg naar Delhi genoegzaam tot den laatsten man verslagen door de brigade van den Chef de brigade Nicholson.

Te Bombay, waar tot nog toe alles rustig was gebleven, is een gedeelte van 27e regiment Inl. infanterie aan het muiten geslagen, in de zuidelijke Mahratta streek. — Twee officieren werden vermoord.— Europesche troepen zijn tegen de oproerlingen uitgezonden die, naar men zegt, de goede orde weder hebben hersteld.

Te Belgaum, Dharmar; Rutnagherrij en Sattara verkeerde men in groote ongerustheid en waren zooveel mogelijk maatregelen ter verdediging genomen. — De gewezen Ranee van Sattara en een van de inlandsche Radja's zijn gevankelijk te Bombay binnen gebragt.

Verder heeft men in de Residentie Bombay eene zamenzwering onder de Mohammedanen ontdekt ten gevolge waarvan de Moulvie van Toona met verscheidene zijner medepligtigen, in afwachting van hunne teregtstelling, zijn in hechtenis genomen.

Het 33e regiment is van Mauritius te Bombay aangekomen om daar het garnizoen te versterken.

De colonne van Kolonel Stewart is te Mhow en Indore aangekomen en heeft in midden Indie de rust hersteld.

In Engeland zijn maatregelen genomen om het Indische leger met 25,000 man te versterken.

— Een van de Engelsche nieuwsbladen zegt dat de opstand in Indie groote sensatie heeft verwekt, maar voegt er bij, . . „Wij hebben hier verschillende ongegronde geruchten in omloop gehad als zoude de opstand zich nog verder hebben uitgebreid, doch zijn wij thans overtuigd dat die berigten niets anders zijn geweest dan uitvindingen van eenige gewetenlooze schelmen" die er belang bij hebben om de gemoederen zooveel mogelijk te verontrusten; in een woord *Weerwolven*.

BIJVOEGSEL
TOT DEN
OOSTPOST,
Van den 14den September 1857, N°. 74.

Men ziet met groot genoegen de vaardigheid van het bestuur en de toebereidselen die gemaakt worden. — De *Lady Jocelijn* en *Gouden Vlies* zouden elk duizend man nemen; de stoombooten *Scotland*, *Australia*, Sijdneij en Victoria benevens de clippers *James Baijne* en *Champion of the Seas* waren allen zeilrêe en de versterkingen die het Indische leger zouden worden toegezonden zouden tot op 26000 man worden gebragt. — Zes regimenten infanterie, zes compagnien veldartillerie en twee compagnien rijdende artillerie zouden dadelijk worden afgescheept hoewel er geen sprake meer scheen te zijn van troepen via Egijpte en Suez te zenden over het algemeen is men in Engeland weinig ongerust over den afloop en het zeggen is dat het eenige millioenen zal kosten maar alles in het eind goed zal teregt komen."

Het Gouvernement schijnt er echter niet zoo ligt over te denken want. iets dat nog nooit is geschied, zelfs de koninklijke Artillerie werd naar Indie gezonden. — De officieren van het Indische leger die met verlof in Engeland waren hebben order gekregen om onverwijld weder naar Indie terug te keeren en de Fransche Messageries Impériales hebben aangeboden om voor zulke officieren als op hunne reize naar Indie van hunne schepen wenschen gebruik te maken de passagegelden met 25 % te verminderen.

Wat den voortgang van den opstand in Britsch Indie betreft daaromtrent zijn de berigten zeer weinig uitvoerig — Bombaij is thans ook in de ramp deelend. Men spreekt van eene colonne van 350 man Europesche troepen die in de nabijheid van Arrak weder het onderspit hebben gedolven in een gevecht met de muitelingen: bijzonderheden waren echter niet verder bekend als alleen dat een officier aan de slagting is ontkomen.

Dat de troepen die van Engeland naar China waren gezonden koers naar Indie hadden gezet was in Engeland bekend en twijfelde men niet of zouden er weldra andere troepen naar China worden afgescheept ter vervanging van die naar Indie zijn gestevend.— Lord Elgin's instructien zijn om zoo mogelijk, dadelijk naar Pekin op te trekken om met den keizer zelf in onmiddellijke onderhandeling te komen: omdat zoo als Lord Palmerston aanmerkte, „Engeland eigenlijk „niet in oorlog is met China, maar in onëenigheid met „eenige gewestelijke ambtenaren." Mogten echter de Pekinsche authoriteiten niet naar rede willen luisteren dan zal Engeland met „China" in eenen oorlog zijn gewikkeld die gevoerd zal moeten worden op eene wijze, die den Chinezen eene niet ligt te vergeten les zal zijn. De nieuwe wapenen van de Engelsche infanteristen, die thans allen met de Enfield buks zijn gewapend spant sommiger verwachting zeer hoog omtrent de uitwerking van hunne verschijning zoo in Indie als in China.

De O. I. Compagnie ontvangt dezer dagen van het Engelsche Gouvernement een half millioen ponden sterling als saldo haar komend ter zake van den vorigen oorlog met China en eene bijna gelijke som voor de Perzische oorlog.

Buiten de andere versterkingen zal der Engelsche zeemagt eene uitbreiding worden gegeven van 2000 zeelieden. — De europesche ingezetenen van Calcutta hebben op den derden Augustus eene vergadering gehouden waarin beraadslaagd werd omtrent, en eenstemmig besloten tot het aanbieden van een adres aan het parlement betreffende den toestand waarin Britsch Indie thans verkeert.

Het doel van dat adres zal het best blijken uit het slot van hetzelve dat aldus luidt:

„Daarom verzoeken adressanten nederiglijk dat uw acht„baar huis zulke maatregelen moge nemen als noodig zijn „om het bestuur dezer gewesten uit de handen der O I. „Compagnie te nemen en dezelven te stellen onmiddelijk „onder het gouvernement van H. M. de Koningin met eenen „wetgevenden raad zoo als de behoeften dezer landen vor„deren en bestaanbaar zal zijn met de hoogste magt in „Engeland, terwijl in Harer Majesteits hoven het voorzit„terschap zal worden bekleed door gepromoveerde regts„geleerden, en de engelsche taal als de officiele worden „aangenomen.

Dit adres zal naar deszelfs bestemming worden overgebragt door den Heer Henry Mead de gewezen uitgever van de *Friend of India*

— Bij de laatste attaque op Canton onder aanvoering van sir Seijmour vond men in het paleis des onderkonings, onder andere bijzonderheden, een boek met statistieke opgaven, ten titel voerende staat van de bevolking van China en deszelfs kolonien, naar de volkstelling die heeft plaats gehad op bevel van den verheven keizer Hien Foung in het vierde jaar zijner regering — gelijkstaande met ons jaartal 1852.

Dit boek is in de keizerlijke drukkerij te Peking gedrukt en is daarom te meer belangrijk omdat de laatste volkstelling van 1815 was, wanneer de bevolking van het Chinesche rijk werd gezegd te zijn 371 millioen.

Volgens het thans gevonden boek bedraagt die bevolking in 1852 reeds 396.000,000 en zal dat cijfer naar men schat thans wel reeds meer dan vier honderd millioen bedragen.

Of deze volkstellingen met juistheid hebben plaats gehad is moeijelijk te bepalen en kan het zeer wel zijn dat de hoofden der verschillende gewesten de bevolking van de onder hun regtsgebied behoorende plaatsen overdreven hebben opgegeven ten einde in eenen goeden dunk bij den keizer te komen. — Hoe dit echter zij, zooveel is zeker dat China een van de meest bevolkte landen der wereld is, eene daadzaak waaraan men dan ook die vreesselijke armoede toeschrijft die er heerscht, en die zwervende horden vagabonden die op alles de hand leggen wat zij straffeloos kunnen aantasten. Zeker is daarin de oorzaak te zoeken voor die duizenden en honderd duizenden landverhuizers die, niettegenstaande hunne bijzondere voorliefde voor het land hunner geboorte, reeds sedert onheugelijke jaren hun vaderland verlieten om alle plaatsen van den Indischen archipel, als ware het, te overstroomen en die thans zelfs in Australie de ijverigste gouddelvers zijn en in Amerika de negers vervangen.

In geen land ook wordt het leven der menschen minder op prijs gesteld dan in China, waartoe wij als bewijs alleen zullen aanhalen, dat eenige jaren geleden de mandarijns, gouverneurs der provincien Tchi-li, Kiang-tsou, Changtoung, en Tche-Kiang geen ander middel vonden om het overmatig toenemen der bevolking tegen te gaan, dan toe te staan dat ouders die te arm waren om hunne kinderen behoorlijk te onderhouden, dezelve binnen vier en twintig uren na de geboorte in de stroomende rivieren werpen.— En dit middel werd aangewend.

SCHEEPSBOUW.

Hoezeer de scheepsbouw, zoo voor de koopvaardijvloot als voor de marine toeneemt, blijkt uit eenige rapporten die men in de verschillende natiën verspreid aantreft. Eene enkele scheepstimmerwerf te Nantes, die van Auguste Guibert, thans den eigendom van Ernest Çouin & Co. bouwde sedert 1854, 87 schepen, waaronder verscheidene van colossale grootte als:

in	1854.	18	schepen	metende	9,240	tonnen.
„	1855.	26	„	„	10,860	„
„	1856.	33	„	„	18,765	„
„	1857.	10	„	„	4.575	„
		87	schepen	metende	43,440	tonnen.
Voeg hierbij nog die op stapel staan en nog dit jaar zullen afloopen.		20	„	„	12,050	„

Dan verkrijgt men een getal van 107 schepen metende 55.490 tonnen, die gedurende een tijdsverloop van vier jaren op eene enkele werf zijn aangebouwd. Van deze 107 schepen waren 32 stoomschepen waarvan 26 ijzeren en 6 houten vaartuigen.

Het is algemeen bekend hoezeer Engeland, Frankrijk en Rusland in de laatste jaren hebben geijverd om hunne marine te vergrooten.

Amerika, om met die uitbreidingen gelijken tred te houden, heeft 12 énorm groote stoombooten laten bouwen waarvan de "*Niagara*" een is, welk schip echter eerst zal gebezigd worden om een deel van den telegrafischen kabel te leggen die Amerika aan het vaste land zal verbinden. Men had daartoe het gerucht verspreid dat de "*Niagara*" ingevolge het eerst gevormde plan een deel van genoemden kabel uitbrengen en daarna als oorlogs-fregat worden uitgerust.

Ten einde een denkbeeld te geven van de groote uitbreiding die dit twaalftal stoomschepen aan Amerika's marine geven, laten wij de volgende korte beschrijving der "*Niagara*" volgen.

Het schip meet 5,200 tonnen, is 32½ voet diep, 375 voet lang, en 56½ voet over deszelfs grootste breedte. Tot deszelfs wapening zullen mede behooren twaalf kanonnen van een kaliber, dat zij een gewigt van 270 ponden 1,700 yards ver kunnen werpen. Negen trappen leiden tot de machinekamer die 28 voet lang is bij 26 breed

De cijlinders zijn horizontaal geplaatst en hebben eene doorsnede van 12 duimen. De ketels zijn 21 voet lang bij 11 diep, met eene drukking van 20 ponden hetgeen gelijk staat met 2,000 paardenkracht en 45 omwentelingen per minuut daarstelt.

De kolenkamer is bestemd om brandstof voor zestien dagen te bergen en bevat eene gemetene ruimte van 800 tonnen.

De tegenwoordige bemanning is, buiten de officieren, 514 koppen; en eenmaal voor den oorlog uitgerust zijnde, zal die 750 man bedragen, de gewone equipage van een linieschip van 90 stukken.

HANDELSBERIGT.

Rotterdam, 24 Julij.

Koffij. Gedurende de laatste veertien dagen was het met dit artikel zeer stil en ging goed ord. *Java* zelfs op 42 1/2 à 42 c. terug, waardoor zich weder eenige kooplust opdeed en de prijs zich op 43 c. herstelde. Zulks was echter van korten duur en thans wordt weder tot 42 1/2 c. vergeefs aangeboden. Voor uitvoer ontbreekt het genoegzaam geheel aan aftrek, terwijl voor consumtie alleen voor dringende behoefte wordt gekocht. Sedert onze vorige hebben bij de N. H. M. geene aanvoeren plaats gehad; echter zijn vele schepen dagelijks te wachten. Met veel belangstelling wordt de uitschrijving der najaars-veilingen van de N. H. M. te gemoet gezien, welke men binnen eenige dagen verwacht. Dezelve zoude, wanneer de thans aanwezige kwantiteit werd aangeslagen, waarschijnlijk eene nieuwe kooplust opwekken, echter gelooft men vrij algemeen, dat de N. H. M. zich bij de aankondiging harer veilingen zal reserveren, om bij tijdig arrivement de kwantiteit te vermeerderen, zoo als ook in het vorige jaar het geval is geweest. In dat geval zal men dus nog gedurende eenigen tijd in onzekerheid zijn omtrent de hoeveelheid, welke de N. H. M. dit najaar aan de markt zal brengen. Van de afleveringen in deze maand heeft men weinig verwachting en algemeen denkt men dat dezelve zeer gering zullen zijn. — Van *West-Ind.* Koffij werden eenige partijtjes *St.-Domingo* tot 37 à 36 1/2 c. verkocht en de indirecte aanvoeren van deze soort bleven nog steeds aanhouden. *Brazil* vond geen de minste kooplust en de prijzen zijn geheel nominaal, daar het steeds aan aftrek blijft ontbreken. Gisteren werden in veiling verkocht ca. 2150 b. beschadigde *Santos*, van de lading per *Vereinigung* tot 32 à 36 c., terwijl van deze soort weder eene lading van 3200 b. per *Freija* arriveerde.

Suiker *Ruwe.* Daags na het vertrek der laatste mail werd de toen door ons vermelde lading *Java* No. 16 *factuur* zeilende per *Condor* groot 754 kr. tot ƒ 54¾ verkocht, terwijl een deel der lading per *Cosmopoliet* mede zeilende, te Dordrecht te verwachten, groot 783 kr. N° 12 *Jactuur* tot ƒ 52½ werd genomen. De laatste 14 dagen echter waren buitengewoon stil, en met teruggaande kooplust; avance op blanke kav. *stoom* was niet meer te bedingen, en zoowel de dalende Engelsche markt als de tegenzin om zaken in *Geraffineerde* Suiker te ondernemen, deden eene verflaauwing in de veiling van de N. H. M., gisteren te Amsterdam, te gemoet zien, welke dan ook zeer ongelijk liep, en dooreen bruin ƒ 2 en andere soorten ƒ 2½ á 3 onder Mei afliep. Sterke *Stoom* soorten bedongen nog circa Mei prijzen.

De indruk dier veiling naar buitenlands zal eerst later moeten blijken, terwijl tegenover de statistieke opgaven van het artikel; de afloop menigeen verraste.

Thee. Kort na onze vorige werden nog uit de eerste hand afgedaan, van het opgehouden gedeelte der lading per *Maggie* 37 koopen (ca. 300/4 kn.) *Congo* No. 49 tot 98 c. zijnde 7 c. boven den opgehouden prijs. Sedert was het met het artikel stil en bepaalde de omgang zich tot de tweede hand. Ordinaire *Chin. Congo* blijft tot 85 á 88 c. aangeboden. De lading per *Wild Flower* is tot nog toe niet in veiling aangeslagen.

Rijst. Sedert ons vorige berigt zijn uit de eerste hand alleen afgedaan:

1567 b. *Java* per *Louise Prinses der Nederlanden*, tot ƒ 7⅜, en 2400 bl. *Java* per *Guurtje & Marie*, tot 7¼. Het aanhoudende fraaije weder en de gunstige berigten van schier alle kanten omtrent de oogsten, hebben dit artikel in eene zeer flaauwe stemming gebragt, waartoe nog in meerdere mate heeft bijgedragen gebrek aan aftrek, zoowel voor consumtie als uitvoer. De prijzen zijn dan ook sedert onze vorige voor *Java* ca. ƒ 1/2 lager aan te nemen en ordinair á goed blank op ƒ 6½ á ƒ 7½ te noteren.

Wel is van enkele kanten gewag gemaakt van het weder verschijnen der aardappelenziekte, doch zulks heeft geen de minste invloed uitgeoefend. In Belgie hebben dergelijke klagten aanleiding gegeven tot eenige niet onbelangrijke omzettingen, en werden dezer dagen te Antwerpen 4 zeilende ladingen, te zamen ca 30,000 bn. afgedaan tot ƒ 6½ voor *Rangoon* en ƒ 7 voor *Arucan.*

Specerijen bleven voortdurend zonder handel en genoegzaam nominaal op de vorige pzijzen, daar het geheel aan kooplust blijft ontbreken.

Van *Java* **Tabak** valt wederom niets te vermelden, daar uit gebrek aan voorraad geen omzettingen plaats vinden.

In **Huiden** is niets omgegaan.

Van *Banca* **Tin** zijn van ƒ 84 1/2 tot ƒ 88 3/4, 8 à 9000 bl. omgezet.

Java **Indigo** verkeert in eene gunstige stemming, doch daar de meeste houders zich van de markt hebben teruggetrokken, was de omgang gering.

Campher blijft flaauw; *Japansche* niet meer den 52 cts waard.

Tamarinde. Alleen tot verlaagde prijs zouden er koopers zijn. **Cubeben** vast op 76 cts. gehouden, maar men is nog ongenegen die prijs in te willigen. **Lange Peper** tot 23 à 24 c. aangeboden. **Radix Galanga** nominaal ƒ 32 à ƒ 33. **Geconfijte Gember** onveranderd. **Staranijs** tot 62 cts., misschien à 60 cts. te koop. **Cassia Lignea.** 80 à 82 cts. werd betaald en onder de laatste prijs is niet te koop. **Cassia Tigablas** blijft in dezelfde positie; voor goed krachtig smakende kwaliteit blijft vraag bestaan, waaraan tot 32 à 35 cts. te voldoen is. **Cassia Lignea Vera** nominaal 20 cts. maar niet boven 17 à 18 cts. te verkoopen. **Oleum Cassiae** op ƒ 15 1/2 à ƒ 16 gehouden; om koopers te vinden zoude de prijs lager moeten zijn. **Oleum Cajaputi** flaauw en niet meer dan ƒ 2 waard. **Gum Damar** stil, tot 38 à 39 cts. te koop. **Gum Benzoe** zonder handel. **Gum Elastic.** Prima werd met ƒ 45 betaald, waarvoor nog te koop blijft. **Gutta Percha** zonder voorraad; aanvoeren zouden eene goede markt vinden, **Schildpad.** In de veiling der N. H. M. van 86 k., op 21 dezer gehouden, zijn 60 k. verkocht van ƒ 21 1/2 à ƒ 5¼ en opgehouden 26 k. van ƒ 16 1/2 à ƒ 7. **Parelmoerschelpen.** 100,700 stuks, insgelijks 21 dezer door de N. H. M. in veiling aangeboden, zijn grif verkocht naar kwaliteit van 82 1/2 à 91 1/2 cts.

Bindrotting blijft met kooplust tot ƒ 1 à ƒ 2 onder veilingsprijs. Afdoeningen kwamen niet tot stand. De voorraad bij de N. H. M. in alle havens bedraagt heden 40,167 bossen en bij particulieren alhier 5,430 bossen.

Arak. De eenige bekende verkoop uit de eerste hand sedert onze vorige, bestaat uit 30 legg. aangevoerd te Amsterdam per *Postiljon* tot geheim gehouden prijs.

Zeetijdingen.

Brouwershaven.

Aangekomen.

22 Julij. *Soerabaija*, Swarts, v. Batavia.— 24 Julij. *Kenau Hasselaar*, Lindeman, v. dito; *Duisburg*, Meijer, v. Baltimore.

Zeilklaar.

Prinses Amalia, v. Rhijn, naar Batavia.

Hellevoetsluis.

Aangekomen.

9 Julij. *Rowallan*, Minto, v. St. Domingo. — 11 Julij. *H. Willebrordus*, Timmermans, v. New-York. — 13 Julij. *Trinidad*, Ruyter, v. dito. — 17 Julij. *Hildesheim*, Bay, v. Callao. — 20 *Amalie*, Hitmeijer, v. New-York. — 21 Julij. *C. J. Borgsted*, Schweichel, v. dito. — 22 Julij. *Oceanus*, Springer, v. dito; *Freija*, Muller, v. Santos.

Vertrokken.

12 Julij. *Constantia*, Vonck, n. Batavia; *E. Bulkley*, Ross, n. New-York. — 13 Julij. *Ouderkerk a/d Amstel*, Zinger qq, n. Batavia; *Per Aspera ad Astra*, Admiraal, n. Newcastle. — 15 Julij. *Gouv. Elsevier*, Huiser, St. George d'Elmina.

Zeilklaar.

24 Julij. *Susanna*, Kalesboek, n. Batavia; *Adolf Martinus*, de Ridder, n. Afrika; *Joh. Brons*, Bouman, n. Boston.

Texel.

Aangekomen.

7 Julij. *Fosca Helena*, de Groot, v. New-York. — 8 Julij. *Attalante*, Doty, v. Charleston. — 9 Julij, *Alexander*, v. Paraibe. — 11 Julij. *Conrad Heinrich*, Köhler, v. Santos 16 Julij. *Joh. Christina*, de Lange, v. Suriname. — 18 Julij. *Prins Hendrik*, v. Curaçao. — 20 Julij. *Zeenymph*, Witsen Elias, v. Batavia. — 21 Julij. *Henriette*. Cummings, v. Bombay. — 22 Julij. *Acmel*, Engers, v. Shanghay. — 23 Julij. *Witte Corneliss. de Witt*. Kruijmel v. Banjoewangie

Vertrokken.

15. Julij *Julie Claire*, van Oosteroom, naar Sydney; *Willem en Carel*, Steenveld, naar Suriname; *Juno*, Roszberger, naar dito; *Amstel*, Weitinga, naar Curaçao; *Minister van Hall*, de Haas, naar Livorno; *Capella*, Landeweer, naar Liverpool; *De Goede Verwachting*, v. Lindonck, naar dito; *Theodora Henriette*, de Vries, naar Londen. — 17. Julij. *Sirius*, Schreuder, naar Curaçao. — 18. Julij. *Cuba Packet*, Harken, naar Havana. — 19. Julij. *Adam. Piet Hein*, Hazewinkel, naar Batavia. — 20. Julij. *Marie Elise*, van der Putte, naar dito; *Prins van Oranje*, Hensing, naar dito; *Luitenant-Admir. Tjerk Hiddes*, Parme, naar Suriname; *Pegasus*, Hofker, naar Curaçao; *Clio*, Wijnmalen, naar Glasgow.

Zeilklaar.

23. Julij. *Nassau*, Virginius, n. Batavia; *Passaroeang*; Kloppenburg, n. dito; *Herman de Ruiter*, Feint, n. dito; *Mary Smonetta*, n. dito; *Gesina*, Burggraaf, n. Soerabaya, *E. W. van Dam van Isselt*, Graadt van Roggen, n. Engeland en China; *Texel*, Hubert, n. Suriname; *Campagnie*, Kuijper, n. dito; *Josephine Bernardine*, Wassenaar, n. Triëst.

Vlissingen.

Aangekomen:

6. Julij. *Elisabeth*, Huizing, v. Buenos-Ayres.

Scheepstijdingen.

Rotterdam, 24 Julij. Door de Ned. Handel-Maatschappij zijn 20 dezer bevracht de navolgende 6 schepen:

Voor Amsterdam: *Jan Hendrik*, kapt. H. de Jong; *Gallilei*, F. C. H. Kock; *Watergeus*, W. H. Kramer; *Betoekie*, J. H. Lammerts van Buren; *Ida Maria de Raath*, J. de Boer; de drie laatgenoemde van Rotterdam.

Voor Schiedam: *Broedertrouw*, kapt. G. Rotgans, van Dordrecht.

— Aangaande het ongeluk aan het Nederlandsch schip *Cornelia*, kapt. Schagen van Leeuwen, overkomen, waarvan wij inons vorig nommer melding maakten, kunnen wij de volgende bijzonderheden mededeelen:

De *Cornelia* is op de uitreis van Texel naar Batavia, op 7°. 46 Z. B. en 32°. 40 WL. in den nacht van den 27sten Mei, door onbekende oorzaak in brand geraakt, en na vruchtelooze pogingen tot blusschen, den 28sten Mei ongeveer 11 uren voormiddags geheel verbrand, nadat de equipage en de passagiers met de booten het schip hadden verlaten, zonder iets anders te kunnen redden dan eenige instrumenten, scheepspapieren, en een weinig leeftogt.

Na veel gevaar en het omslaan van de boot waarin de stuurman met 5 man zich bevond — die door anderen gelukkig zijn opgevischt, — hebben de schepelingen en passagiers den 29sten Mei namiddags door zware branding heen, de kust van Brazilie bereikt en zijn geland te Gamella di Barra Grande, alwaar zij hulpvaardig zijn ontvangen. Van daar vertrokken zij per kust-stoomboot naar Fernambucq alwaar zij den 8den Junij zijn aangekomen en door den Nederlandschen consul op de loflijkste wijze geholpen. De zeelieden hebben zich op andere schepen verspreid en de gezagvoerder, passagiers, en een paar man hebben zich ingescheept op het Engelsch barkschip *Misthletoe*, kapt. Stormy, via Paraiba naar Engeland.

— Het schip *Watergeus*, kapt. Kramer, van Banjoewangie te Amsterdam aangekomen, is in het Noord-Hollandsche Kanaal in aanvaring geweest met het schip *Loevestein*, kapt. Bödeker, en heeft daardoor belangrijke schade aan den boeg bekomen.

— De maand Junij was voor de scheepvaart zeer ongelukkig. De totale verliezen, die in Junij 1856 slechts 95 bedroegen, wijzen in dit jaar een cijfer van 134 aan.

Brest, 20 Julij. Het van Cardiff naar Hongkong bestemde Nederlandsche barkschip *Cosmopoliet*, kapt. Westeninck, is alhier met schade aan tuig en rondhouten binnengeloopen.

Gepraaide Schepen.

13 April, op 24° ZB., en 63° OL., *Minerva*, van Boven, v. Colombo n. Rotterdam.

22 April, op 29° ZB. 53° OL., *Juno*, Chevalier, v. Batavia n. Amsterdam.

10 Mei, op 33° ZBr. en 33° OL., *Johanna Geertruida*, Flens en *Triton*, Olie, beiden v. Banjoewangie n. Amsterdam.

11 Mei, op 33° ZBr, en 29° OL., *Prins Frederik der Nederlanden*, de Witt, v. de Kaap de Goede Hoop n......

—Op 35° ZB. en 28° OL., *Vlaardingen*, van Dusseldorp, van Banjoewangie n. Amsterdam, en *Stockholm*, Sydow, v. Soerabaya n. Stockholm.

21 Mei, op 34° ZBr. en 18° OL, *St. Michael*, Boswijk qq., v. Adelaïden. Londen.

2 Junij, op 14° ZB. en 7° WL., *Onderneming*, Verhulst, v. Batavia n. Middelburg.

3 Junij, bij St. Helena, *Jannetje*, Lupcke, v. Java n. Rotterdam, en *Adriana Petronella*, Broex, v. dito n. Amsterdam.

6 Junij, op 2° 53' NB. en 22°25' WL., *Hendrika*, Bonn, v. Sunderland n. Singapore.

9 Junij bij Gibraltar, *Zwaluw*, Uitermark, v. Naples n. Batavia.

10 Junij, op 38° NB. en 15° WL., *Arlequin*, van Megchelen, v. Rotterdam n. Sydney.

16 Junij, op 7° NBr. en 26° 22' WL., *Hendrina, Pompe*, v. Batavia n. Amsterdam.

17 Junij, op 8° 10' NBr. en 28° 10' WL., *Jacoba en Christina*, Bark, v. Amsterdam n. Batavia.

21 Junij, op 18° NB. en 29° WL., *Tagal*, Göbel, v. Cardiff n. Hongkong.

22 Junij, op 46° NBr. en 10° WL, *Henriette Maria*, de Boer, v. Londen n. Port-Philip.

29 Junij, op 50° NB. en 3° 18' WL, *Asia*, Abrahamsz Jr., v. Amsterdam n. Batavia.

14 Julij, op 50° NBr. en 10° WL, *Maria Elizabeth Jonker*, v. Cardiff n. Honkong.

15 Julij, op 50° NB. en 9° WL., *Joh. Hendr. Ferdinand*, Lodewijks, v. Cardiff n. Hongkong.

..... op 1° 36' NB. en 23° WL., *Bantam*, v. d. Bolck, v. Amst. n. Soerabaija, 41 dagen reis.

..... op 42° 48' NB. en 10° 6' WL., *Ary Scheffer*, Kunst, v. Amsterdam n. Batavia.

Schepen in Lading.

Rotterdam.

Batavia, *Marinus en Willem*, van Duijn. — *President Ram*, Ulrich. — *Nieuwland*, Bennik. — *Johannes Lodewijk*. v. d. Waal.
Samarang, *Valparaiso*, Kok.
Soerabaya, *Willem de Clercq*, Ouwehand.
Hongkong, *Nova Zembla*, ...
Kaap de Goede Hoop, *Joan*, La Seur. — *Aganita Adriana*, Verschuur.
Fernambucq en Bahia, *Hollandsch Acra*, v. d. Eb.
Boston, *Tally Ho*, Hoyt. — *Radiant*, Flinn.
New-York, *Kate Wheler*, Grant. — *Chartes D. Merwin*, Merwin. — *Mary Coe*, Avery. — *Cassilda*, Stafford.
Philadelphia, *Ocean Ranger*, Treworgy.
Baltimore, *Richard Anderson*, Coffin.

Amsterdam.

Batavia, *Henriette Geertruida*, Boer. — *Elisabeth Anthonia*, Jansen.
Batavia en Soerabaija, *Anna Maria Wilhelmina*, Jansen. — *Holland*, Aafn'orth.
Samarang en Soerabaija. *Stad Dockum*, v. d. Werff.
Soerabaija, *Drie Vrienden*, v. d. Zee. — *China*, Luttenberg.
Suriname, *Plata*, Koch. — *Clara Wilhelmina*, Zuiderduin. — *Mart. Adriana*, van 't Hoff. — *Stad Stavoren*, Hoekstra.
Curacao, *Santa Rosa*, Buikes.
New-York, *Gebroeders*, Flik.
Richmond, *Walborg*, Lund.
Venetie via Triëst, *Jan van Brakel*, de Roever.
Napels, *Louise*, Antusch.

Dordrecht.

Batavia, *Jan van Hoorn*, Möls.

Vertrokken Passagiers.

Naar Batavia:

Per *Prinses Amalia*, kapt. van Rhijn van Alkemade: De heeren H. M. Diblietz en echtgenoote, jhr. van der Does de Bije. J. A. Krabbe, L. Mulock Houwer en Batten; mevrn. Gaade, geb de Roemer, J. A. Martens en dochter; mejufvr. Arsenius, Eaton, Verstege en Dibbets.

Per *Marie Elise*, kapt. van der Putte: De heer A. J. W. Schreuder, O. I. ambtenaar.

Naar Suriname:

Per *Willem en Karel*, kapt. Steenveld: De heer F. de Haan, mevrn. de wed. S. Braam en van Moorsel Kamerling.

Aangekomen Passagiers.

Van Batavia:

Per *Zeenimph*, kapt. Witsen Elias: Mevr. H. A. F. Bekking en 1 kind, mevr. C. S. P. Brumund en 6 kinderen, de jufvr. S. Loza en E. L. Legrand, de jonge heeren D. en H. Prins en G. H. W. Muller.

Van Suriname:

Per *Johanna Christina*, kapt. de Lang: De heeren D. W. Crockewit en echtgenoot, en G. W. F. G. de Horg.

Van Curaçao:

Per *Prins Hendrik*, kapt. Töpper: De heer A. v. Lust, R. C. Pastoor.

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerders.*	*Van*
Sept.	10	Z. M.	Stoomschip Samarang.	Luit. ter zee 1 kl. J. A. van Ommen.	Batavia.
„	—	Nederlandsche	Philips van Marnix.	E. van Duijn.	„
„	11	Pruissische	Marten Fredrich.	C. Peters.	„
„	—	Nederl. Ind.	Risgil Gair.	Sech Hassan bin Osman.	Banjermassing.
„	—	„ „	Stoomschip Padang.	B. J. Schipper.	Batavia.
„	—	Nederlandsche	Waterloo.	D. Duinker.	„

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerders.*	*Naar.*
Sept.	9	Nederl. Ind.	Fathool Barie.	Said Abd. bin Achm. Habessij.	Cherib. via Pantjal.
„	10	Nederlandsche	Tweelingzusters.	W. P. Carst.	Nederland.
„	—	Nederl. Ind.	Krabbe.	Mardam.	Pasoeroean.
„	11	Nederlandsche	Jacoba Helena.	L. J. Wilhelmi.	Batavia via Pasoer.

In lading liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag	*Namen der Schepen*	*Gezagvoerders*	*Bestemming*	*Agenten*
Engelsche	Colgrain.	D. Scott.	China.	Fraser Eaton & Co.
„	Heroes of Alma.	J. Silk.	„	„ „ „ „
Nederlandsche	Diligentia.	D. van Bentveld.	Sijdneij.	„ „ „ „
„	Koning Willem II.	J. van Eyk Menkman.	„	„ „ „ „
„	Sophia Koning. d. Nederlanden.	L. Klein.	Nederland.	„ „ „ „
„	Philips van Marinix.	E. van Duijn.	„	„ „ „ „
„	Waterloo.	D. Duinker.	„	„ „ „ „
Fransche	Jessore.	Gachet.	Frankrijk.	„ „ „ „
Engelsche	Janet Willes.	R. Wood.	Manilla.	Major Matzen & Co.
„	Emma.	Felz.	Onbepaald.	Adam & Co.
Nederl. Ind.	Hamudanij.	Mackenzie.	„	„ „ „
Nederlandsche	Bantam.	B. G. van den Bolck.	Nederland.	Ruyl Cramer & Co.
„	Neerlandsch Indie.	Wagner.	Amsterdam.	Schimmelpenninck & Co.
„	Wilhelmina Clara.	de Graaff qq.	Nederland.	„ „ „

Aangekomen Passagiers.

Met het Nederl. Ind. stoomschip *Padang*, gouverneur Schaap en fam., Hill en fam., Sloot en fam., Uhlenbeck, Dunlop, mejufv. Letz, Z. M. troepen en bannelingen.

Vertrokken Passagiers

Met de Nederl. bark *Tweelingzusters*, een gegageerde en twee gepasporteerde militairen.

Schepen liggende ter reede.

Z. M. wachtschip Batavia; het stoomschip Suriname, de schoenerbrik Saparoea; Gouv. stoom-advies vaartuigen Tjipanas en Bennet; Gouv. stoom-sleper Kapitein van Os; de schepen Neerlands Indie, Colgrain, Janet Willis, Heroes of Alma, Diligentia, Sophia Koningin der Nederlanden, Wilhelmina Clara, Philips van Marnix en Marten Fredrich; de barken Fatal Maän, Abool Hair, Saijan Maskoor, Djoemoeroet, Charlotta, Segaf, Koning Willem II, Emma, Djeilanie, Hoksing, Banka, El Mach'aar, Menado, Drie Gezusters, Al Rachmanie en Fatalool Regman; de brik Risgil Gair; de schoeners Virgo, Egmond, Hing Thaij en Kiem Ingsoen; de kotter Tedok.

Aan- en Uitvoer te Soerabaya van den 11den tot en met den 13den September 1857.

AANVOER.

Van Banjermassing per de Ned. Ind. bark *Resgil Hair*, gezagv. Sech Hasan bin Osman, agent Gezagvoerder.

4422 bossen bind rotting, 4000 stuks kadjang matten, 350 stuks planken, 31836 stuks maloekoe matten, Gezagvoerder; 10 picols ijzer en kleinigheden, diverse Arabieren.

Van Batavia per het Ned. schip *Philips van Maruix*, gezagv. E. van Duijn, agent Fraser-Eaton & Co.

155 ledige leggers, P. Kervel & Co.

Van Batavia per de stoomboot *Padang*. gezagv. B. J. Schipper, agent W. Cores de Vries.

20 vaten vleesch, 4 wipstoelen, 1 geemb. trommel, 1 pot vruchten, 7 kisten wijn madera en champagne, 5 kisten lepels, 2 vaten hangsloten, 10 kisten kramerijen, 1 kist kat. borstrokken, 8 kisten parapluiën, 30 balen goenie-zakken, 14 kisten bladkoper, 2 kisten spijkers, 1 kist medicijnen, W. Cores de Vries; 15 dozijn waterglazen, Willem; 1 kistje kat. goederen, 1 kistje tuigen, 1 kistje glaswerk, Fraser Eaton & Co; en eenige goederen bestemd voor de Moluccos.

Marktprijzen.

Suiker N°. 16 per picol Nominaal.
Koffij per picol *f* 36½.
Rijst (Garga) per kojang *f* 130 à *f* 140.—
Id. (Witte) „ „ *f* 153 à *f* 170.—
Kruidnagelen per 100 st. *f* 300 à *f* 500.—
Arak per legger. *f* 110.—
Olie (Klapper) per picol *f* 31.—
Olie (Katjang) „ „ *f* 18.—
Kadjang Matten
Rotting *f* 8 à *f* 9.—
Wisselkoers 106 %